

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 30, No 3 (1979)

Υπεύθυνοι σύμφωνα με το νόμο

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επιστημονικό Συμβούλιο άνεγχορμημένο, άρθ. 410/19.2.1975 Πρωτοδικείου Αθηνών.

Πρόεδρος για το έτος 1979: Κων. Τυρλατζής

ΕΚΛΟΓΗΣ: Έκδεται υπό αίρετης πενταμελούς συντακτικής επιτροπής (Σ.Ε.) μελών της Ε.Κ.Ε.

ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ο Πρόεδρος της Σ.Ε. Λουκίας Εύσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι, Τηλ. 6823459

Μέλη Σκέψης Έπ.: Χ. Παππούς Α. Σεμένης Ι. Δημητριάδης Α. Σαραβάνος

Στοιχειοθεσία - Έκτυπωση: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Ε.Π.Ε.

Άρθρο 12 16 Αθήνα Τηλ. 9217513 9214820

ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Αθήνα

Ταχ. Διεύθυνση: Ταχ. θύρας 546 Κεντρικό Ταχυδρομείο Αθήνα

Λογόμορφοι:

Έτησια έσωτερικού	δρχ.	300
Έτησια εξωτερικού	*	450
Έτησια φοιτητών ημεδαπής	*	100
Έτησια φοιτητών αλλοδαπής	*	150
Τιμή έκδοσης τεύχους	*	75
Ίδρυματα κλπ.	*	500

Address: P.O.B. 546
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: L. Ffs-athiou
Zalokosta 30,
Halandri
Greece

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U.S.A. 15 per year.

Δελτίον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 30
ΤΕΥΧΟΣ 3

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
1979

Bulletin

OF THE HELLENIC VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 30
No 3

JULY - SEPTEMBER
1979

Έπιταγές και βιβλία αποστέλλονται ές' όνόματι κ. Στ. Μάλαρη Κτην. Ίνστ. Υγιεινής και Τεχνολογίας Τροφίμων, Ίερά όδός 75, Τ.Τ. 303 Αθήνα.

Έπί μιας περιπτώσεως παστεριδιασεως εις λαγούς

ΚΩΝ. ΤΣΟΥΤΣΑΝΗΣ, ΣΠ. ΑΡΤΑΒΑΝΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.21404](https://doi.org/10.12681/jhvms.21404)

Copyright © 2019, ΚΩΝ. ΤΣΟΥΤΣΑΝΗΣ, ΣΠ. ΑΡΤΑΒΑΝΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΤΣΟΥΤΣΑΝΗΣ Κ., & ΑΡΤΑΒΑΝΗΣ Σ. (2019). Έπί μιας περιπτώσεως παστεριδιασεως εις λαγούς. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 30(3), 191–193. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21404>

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΣ ΠΑΣΤΕΡΙΑΔΙΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΛΑΓΟΥΣ

Υπό

ΚΩΝ. ΤΣΟΥΤΣΑΝΗ*, ΣΠ. ΑΡΤΑΒΑΝΗ*

A CASE OF PASTEURELLOSIS IN A HARE

By

C. TSUTSANIS, S. ARTAVANIS

SUMMARY

In the present paper a case of Pastecercellosis in a hare is described. Pasterella septica has been isolated and it is pointed out the high virulence of this strain.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

Τὴν 15.5.79 προσεκομίσθη εἰς τὸ Κτηνιατρικὸ Ἐργαστήριον Πατρῶν ὑπὸ τοῦ Κυνηγητικοῦ Συλλόγου Λεσχινῶν ἓνα πτῶμα λαγοῦ, ἐκ τῶν δεκαπέντε πού εὐρέθησαν ταυτόχρονα στὴν περιφέρεια τῆς κάτω Παναγίας Κυλλήνης καὶ εἰς ἀκτίνα ἐνὸς περίπου χιλιομέτρου γύρω ἀπὸ τὴν Ἱερά Μονὴ τῆς Βλαχέρνας.

ΝΕΚΡΟΤΟΜΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

— Ἐξωτερικῶς τὸ πτῶμα δὲν παρουσιάζεν χαρακτηριστικὰ ἀλλοιώσεις, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα αἱμοραγικὸ ἔκκριμα πέριξ τῶν ρινικῶν κοιλοτήτων καὶ τὸ ὁποῖον καθ' ὁμολογία τοῦ προσκομίσαντος τὸν λαγόν, εἶχεν διαπιστωθεῖ καὶ στὰ ὑπόλοιπα πτῶματα.

Κατὰ τὴν νεκροτομὴν παρατηρήθησαν:

— Πετέχειαι καὶ αἱμοραγίαι εἰς μεγάλην ἔκτασιν τοῦ ἐπικαρδίου, μυοκαρδίου καὶ τῶν ὀρογόνων.

Ὁ βλενογόνος τοῦ ἐντέρου παρουσιάζετο ἐρυθρωπὸς καὶ συμπεφορημένος. Αἱ ἄνω ἀναπνευστικοὶ ὁδοὶ ἦσαν καταρροϊκαί, αἱ ρινικαὶ κοιλοότητες πεπληρωμέναι διὰ βλενώδους αἱματηροῦ ἐκκρίματος. Ὁ πνεύμων παρουσιάζεν

* Κτηνιάτρων τοῦ Κτηνιατρικοῦ Ἐργαστηρίου Πατρῶν.

χρῶμα ἐρυθρὸν πελιδνὸν καὶ ἐνεφανίζετο οἰδηματώδης, κατειλημμένος ὑπὸ αἰμοφύρτου ὕγου.

Ἐπὶ τὴν βᾶσιν τοῦ ὀπνεύμων καὶ μέχρι τὸ μέσον αὐτοῦ παρουσιάζετο συμπαγῆς καὶ εὐθρυπτος, βαθέος χρώματος, εἰς δὲ τὴν τομὴν ἐνεφανίζετο κοκκιώδης, ὁμοιάζων μὲ ἥπαρ (ἥπατοποίησης).

Οἱ νεφροὶ παρουσιάζοντο αἰμοραγικοὶ συμπεφορημένοι.

Ἐπὶ τὴν σπλὴν αἰμοραγικὸς πεπληρωμένος αἵματος, σκοτεινοῦ χρώματος καὶ ὑπέρμετρα διογκωμένος.

Τὸ ἥπαρ ἐλαφρῶς διογκωμένον.

Ἡ ὄλη ἀνατοπαθολογικὴ εἰκόνα ἔδιδε σαφῶς τὴν ἐντύπωση θανάτου τοῦ ζώου ἀπὸ σηψαιμικὴν τινὰ νόσον.

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ — ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

Ἐγίναν ἄμεσα μικροσκοπικὰ παρασκευάσματα ἀπὸ πνευμονικὸν παρέγχυμα καὶ καρδιακὸν μῦν, κατόπιν χρώσεως κατὰ Gram καὶ δι' ἀραιοῦ κυανοῦ τοῦ μεθυλενίου.

Κατὰ τὴν μικροσκοπικὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνωτέρω παρασκευασμάτων, διεπιστώθη ὕπαρξις μικροβίων κατὰ Gram ἀρνητικῶν λαμβάνοντας χαρακτηριστικὴν διπολικὴν χρώσιν.

Μετὰ τὴν ἀνωτέρω διαπίστωσιν συνεχίσαμεν τὰς μικροβιολογικὰς ἐξετάσεις μὲ σκοπὸν τὴν ἀπομόνωσιν καὶ ταυτοποίησιν τοῦ παθογόνου αἰτίου.

Ἐπὶ τὸν πνεύμονα καὶ τὴν καρδίαν διενεργήθησαν σποραὶ ἐντὸς ζωμοῦ ὀρου καὶ ἐπὶ αἱματούχου ἄγαρ.

Μετὰ ἐπώασιν 24 ὥρῶν εἰς θερμοκρασίαν 37° C ἐξετάσθησαν μικροσκοπικῶς αἱ ἀποικίαι.

Ἐν συνεχείᾳ ἀνακαλλιέργειαι ἐντὸς ζωμοῦ μετὰ παραφίνης διὰ τὴν δοκιμὴν τῆς ἀναπτύξεως ὡς ἀπὸ σταλακτίτου, ἐπὶ ἄγαρ ὀρου καὶ ἐκ νέου εἰς αἱματούχον ἄγαρ.

Μετὰ ἐπώασιν 24 ὥρῶν εἰς 37° C αἱ ἀναπτυχθεῖσαι ἀποικίαι εἰς τὸ αἱματούχον ἄγαρ μικραὶ λεπταὶ διαφανεῖς χρώματος ὑπολεύκου δὲν εἶχον προκαλέσει αἰμόλυσιν.

Ἡ καλλιέργεια ἐντὸς τοῦ ζωμοῦ μετὰ παραφίνης ὑπῆρξεν θετικὴ. Ἐκ τῶν ἀναπτυχθεισῶν ἀποικιῶν ἐπὶ τοῦ ἄγαρ—ὀρου ἐχόντων τὰ ἴδια χαρακτηριστικὰ ὡς καὶ τοῦ αἱματούχου διενεργήθησαν μικροσκοπικαὶ ἐξετάσεις καὶ βιοχημικαὶ δοκιμαὶ μὲ τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα:

α) Μικροσκοπικαὶ ἐξετάσεις

— Παρατηρήθησαν βακτηρίδια Gram ἀρνητικὰ μὲ ἀποστρογγυλωμένα ἄκρα ὡς κοκκοβακτηρίδια.

β) Βιοχημικαὶ δοκιμαὶ

M.R. —
Λακτόζη —
Γλυκόζη +

— Έμφανής χαρακτηριστική διπολική
χρώσις δι' άραιού κυανού του μεθυλε-
νίου.

Μαννιτόλη	+
Ίνδόλη	+
Ούρία	-
Κινητικότητα	-
Άνάπτυξις εις	
Mac-Conkey	-

Έκ τής συγκριτικής μελέτης και άξιολογήσεως των βιοχημικών ιδιοτήτων των παστερελλών καταλήξαμε εις τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται διὰ τὴν *P. Septica*.

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

Εἰς τὴν χώραν μας ἡ μελέτη τῶν νοσημάτων τῶν θηραμάτων δὲν παρουσιάζει μεγάλην δραστηριότητα, ἴσως διότι μέχρι πρό τινος, οὐδεις ἐνδιαφέρετο νὰ προσκομίση εἰς τὰ Κτηνιατρικὰ Ἰνστιτούτα καὶ Ἐργαστήρια, παθολογικὰ ὕλικα πρὸς ἐξέτασιν, προερχόμενα ἀπὸ θηράματα. Προσφάτως ὁμως κατόπιν ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπ. Γεωργίας ἀρχίζει νὰ παρουσιάζεται μία αὐξησις ἐργασιῶν γύρω ἀπὸ τὰ νοσήματα τῶν θηραμάτων ἀκριβῶς λόγω αὐξήσεως τῶν προσκομιζομένων παθολογικῶν ὕλικῶν.

Ἡ ἀπομόνωσις τῆς *P. Septica* ἀπὸ τὸ πτῶμα τοῦ λαγοῦ ἀποδεικνύει τὴν μεγάλην λοιμογόνον δύναμιν ποὺ ἔχει τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς παστερέλλας εἰς τοὺς λαγούς, ἐφ' ὅσον ὑπῆρξε καὶ ἡ αἰτία τῶν ὀμαδικῶν θανάτων.

Φυσικὰ δὲν εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ ἀπομονώσομε τὴν *P. Septica* ἀπὸ μεγαλύτερο ἀριθμὸ λαγῶν διότι μᾶς προσεκόμισαν μόνον ἕναν. Ἀλλὰ πιστεύομε ὅτι ἡ αἰτία τῶν θανάτων καὶ τῶν ὑπολοίπων λαγῶν πρέπει νὰ εἶναι ἡ *P. Septica*.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εἰς τὴν παροῦσαν ἐργασίαν περιγράφεται ἕν περιστατικὸν Παστεριδιάσεως εἰς λαγὸν ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀπεμονώθη ἡ *P. Septica* καὶ ἐπισημαίνεται ἰδιαίτε-
ρως ἡ μεγάλη λοιμογόνος δύναμις αὐτῆς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Banerji T.P. Nutritional requirements of pasterella septica, 1954.
2. Breedd R.S. Bergey' s Manual of determinative bacteriology, 1953.
3. Carter G.R. Dissociation and virulence in strain of *P. Multocida*, 1953.
4. Dumas J. Bacteriologie Medical, 1958.
5. Heddleston K.L. Studier on Pasteurellosis, 1959.
6. Hugaes T.P. Biological properties of pasteurella septica, 1957.
7. Shapton D.A. Isolation Methods for microbiologists, 1970.
8. Rullier J. et Parodi A. Laboratoire et diagnostic en Medicin Veterinaire, 1968.